

Membru



Union Européenne des Producteurs de Granulats
Europäischer Gesteinsverband
European Aggregates Association



NECESITATEA SIMPLIFICĂRII PROCEDURILOR DE AUTORIZARE, APLICABILE ACTIVITĂȚII DE EXPLORARE/EXPLOATARE A ROCILOR DE CONSTRUCȚIE

Dr.Ing. Ionel URECHE
CONFERINTA PPAM, ALBA IULIA, Iunie 2022

PATRONATUL
PRODUCĂTORILOR
de AGREGATE
MINERALE

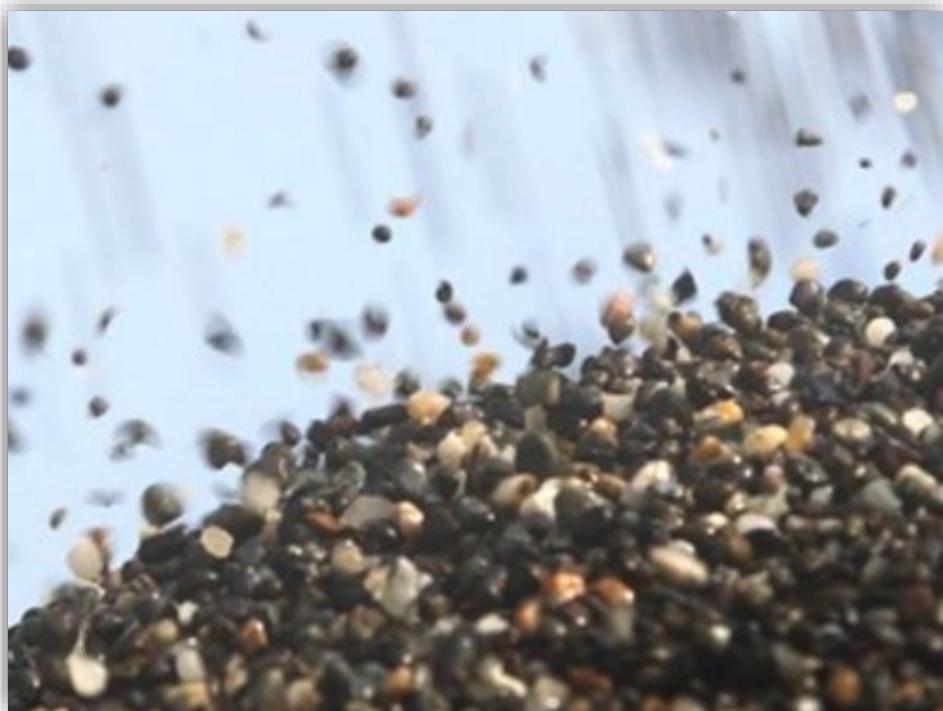


PREAMBUL

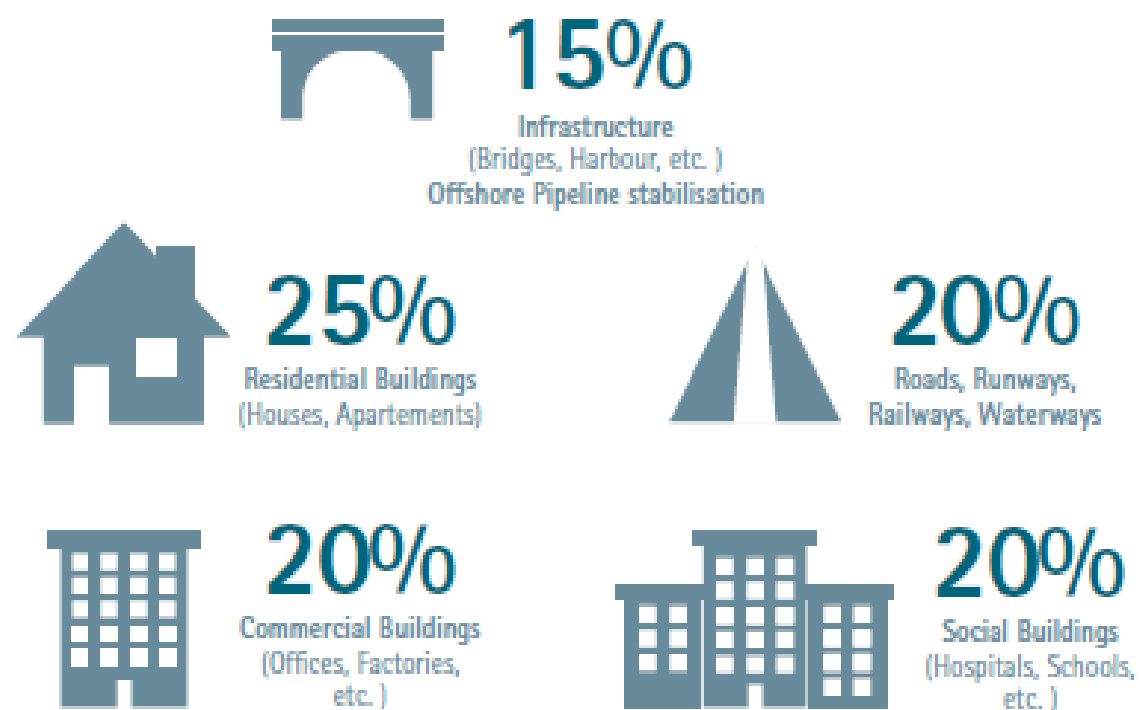
- La nivelul Uniunii Europene, contribuția industriei de explorare și exploatare a resurselor minerale neenergetice este considerată esențială pentru a obține o bază industrială puternică și competitivă, precum și pentru a stimula locurile de muncă și investițiile în UE.
- La nivelul României, proiectele de investiții în infrastructură vor reprezenta principalul motor de dezvoltare economică, astfel că asigurarea materiilor prime pentru punerea în practică a acestor proiecte reprezintă o prioritate. Ponderea majoră în privința materiilor prime, este reprezentată de rocile de construcții, sub forma de agregate minerale sau ciment, betoane, asfalt etc.

DATE GENERALE DESPRE AGREGATE

Agregatele minerale: materialul granular principal utilizat atat in lucrarile de infrastructura cat si in alte lucrari de constructii civile si industriale

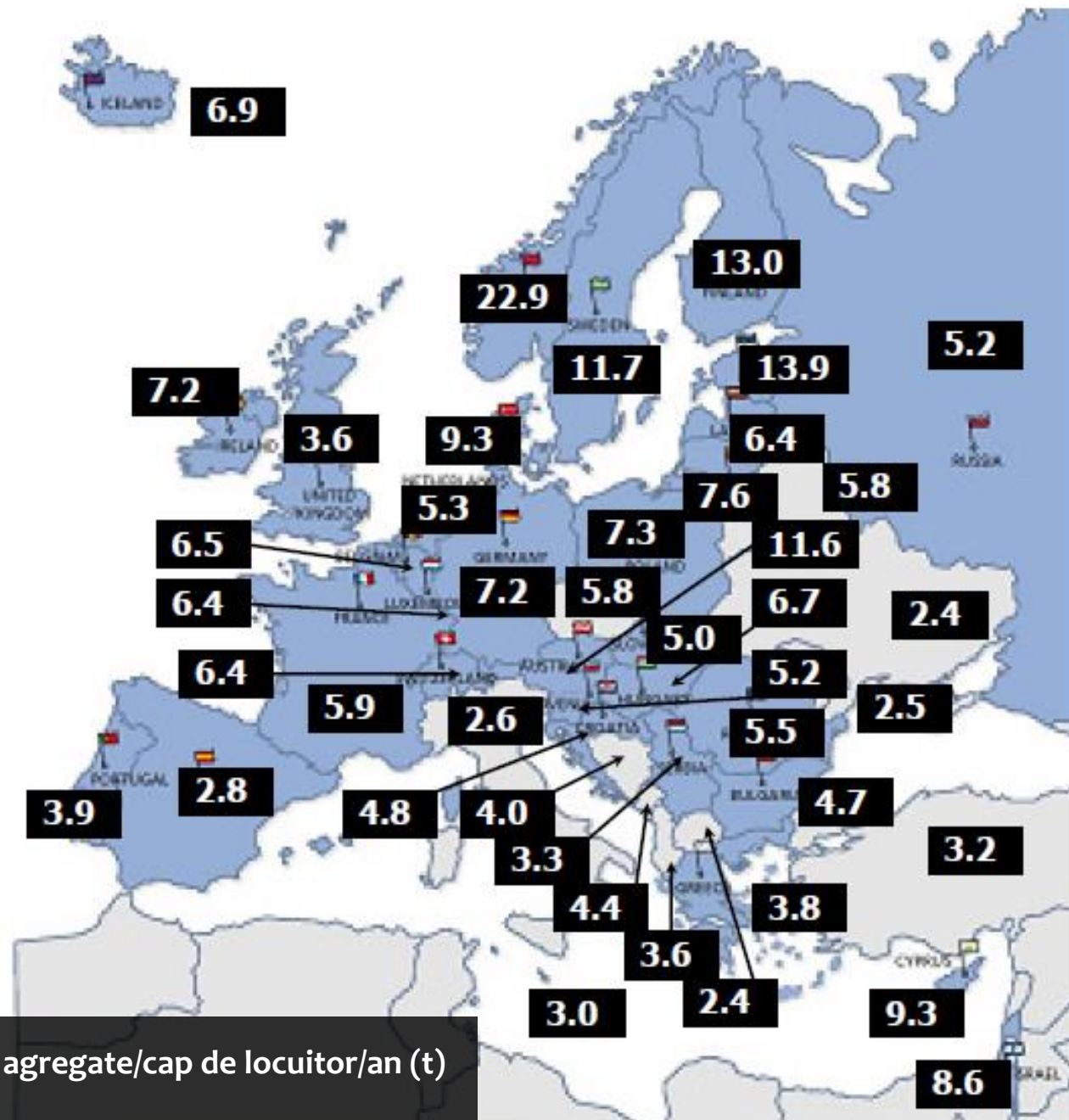


Ponderea utilizarii agregatelor in diferite tipuri de lucrari de constructii



CONSUMURI MEDII DE AGREGATE

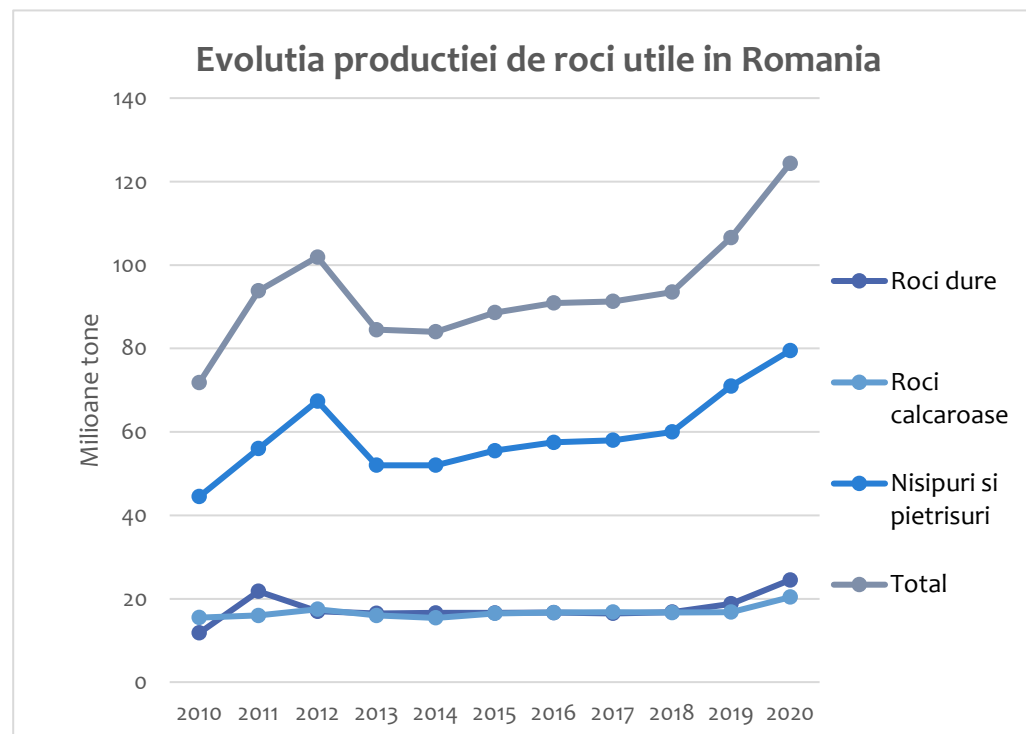
- 1 km autostrada: 50 -70 kt agregate
- 1 km drum expres: 40-60 kt agregate
- 1 km cale ferata: 25 - 40 kt agregate
- un stadion: 30 kt agregate
- o scoala: 3000 tone agregate
- o casa: 400 tone agregate



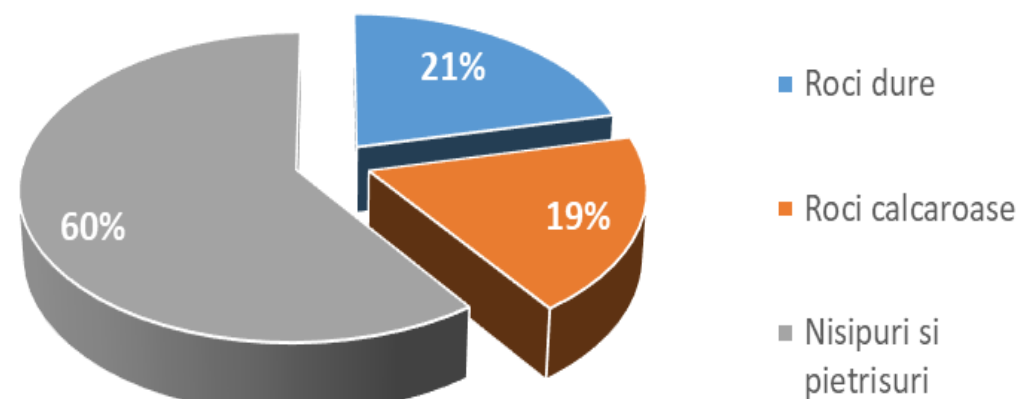
EVOLUTIA PRODUCTIEI DE ROCI DE CONSTRUCTIE IN ROMANIA

În contextul actual în care, prin PNRR, se preconizează să fie atrase resurse financiare importante pentru domeniul infrastructurii, asigurarea cu materii prime de calitate și în condiții de eficiență, pentru aceste proiecte, reprezintă o problemă esențială. Aceasta cu atât mai mult cu cât termenele prevăzute pentru punerea în practică a proiectelor finanțate prin PNRR sunt unele foarte scurte (maxim 5 ani).

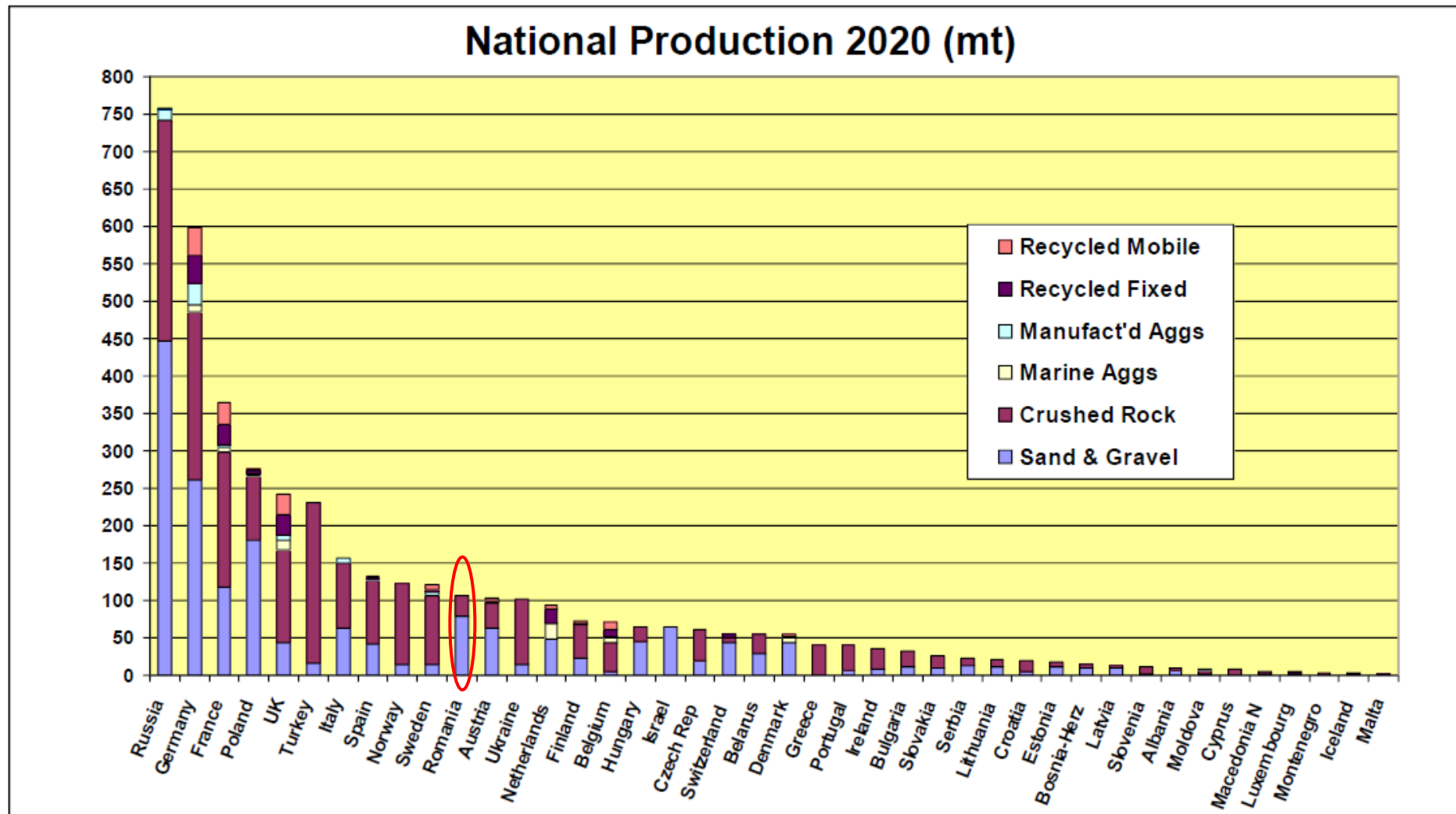
Producția totală de roci de construcție în România, în ultimii ani, s-a situat în jurul valorii de 100 milioane tone pe an, cu o tendință evidentă de creștere în ultimii 3 – 4 ani.



Ponderea tipurilor de agregate, in Romania



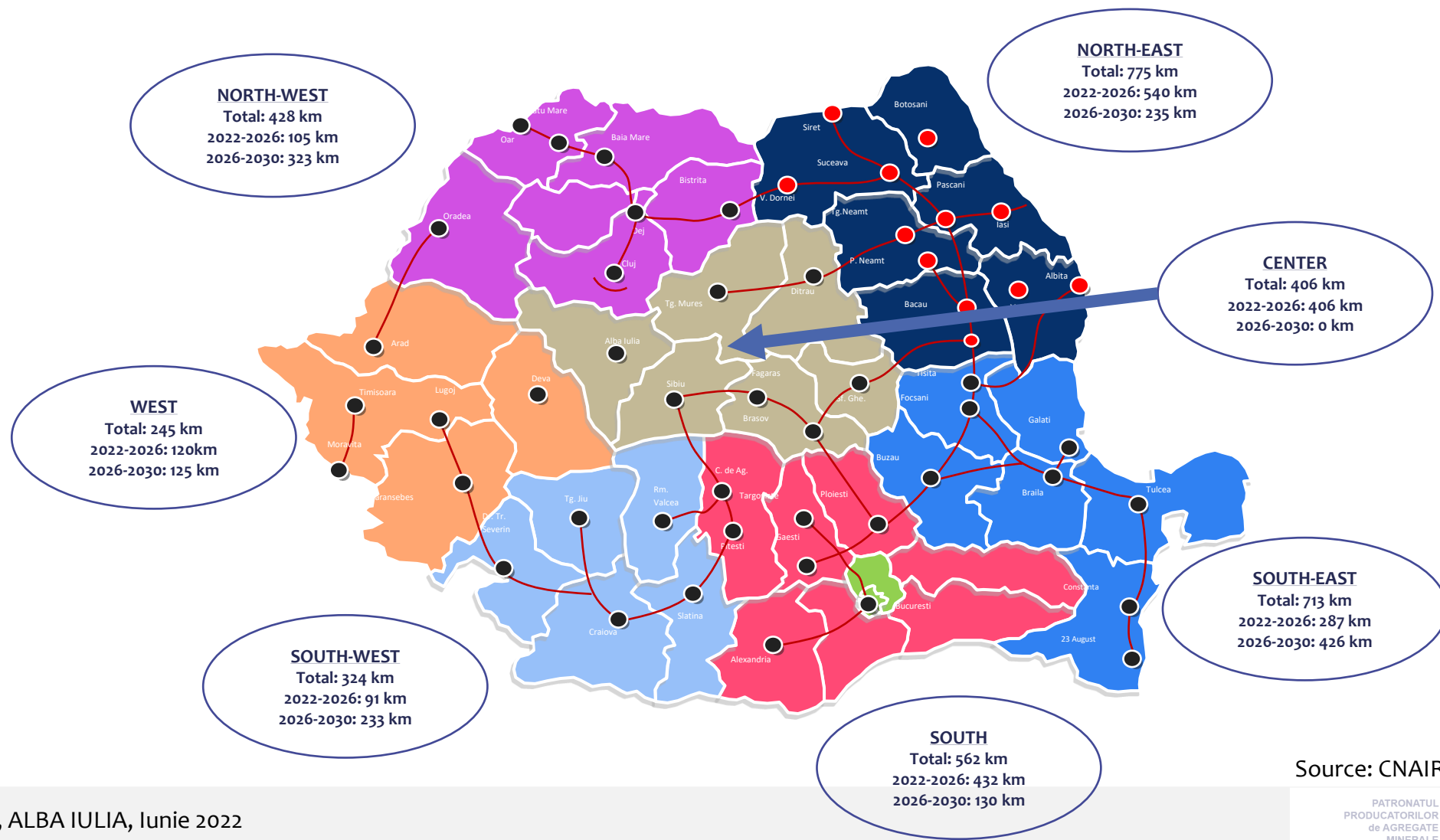
PRODUCȚIA DE ROCI UTILE ÎN ȚĂRILE MEMBRE UE PG - 2020



UEPG – SDIs Provisional Analysis 2020

PRINCIPALELE PROIECTE DE INFRASTRUCTURA: 2022-2030

- 3 451 km de autostrazi, drumuri expres si centuri de ocolire
- Aproximativ 200 Milioane tone agregate necesare pentru aceste proiecte

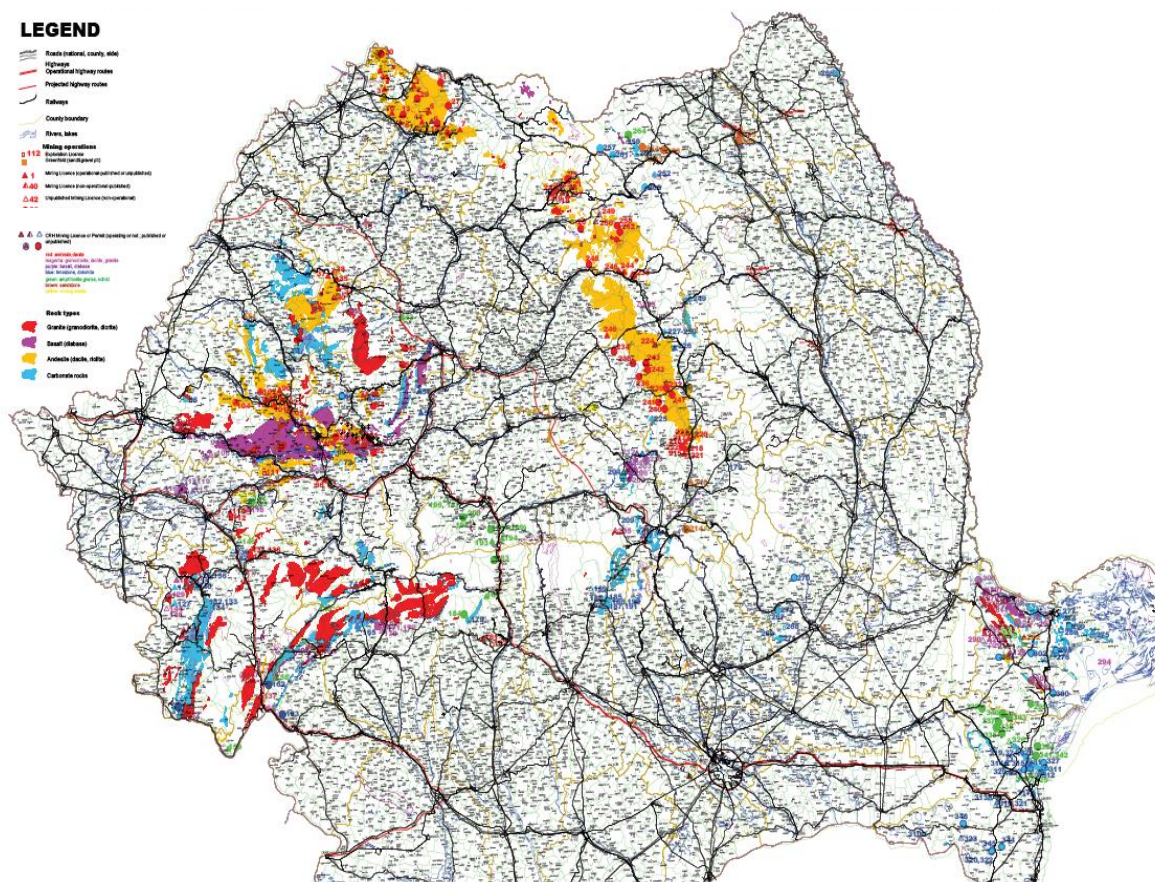


Potrivit datelor cuprinse în prezentarea CNAIR "Analiza perspectivelor dezvoltării industriei materialelor de construcții", doar pentru proiectele mari de infrastructură rutieră, necesarul de materii prime (reprezentate de rocile de construcție) pentru următorii 5 ani, este în jur de 200 milioane de tone. La acestea se adaugă proiectele de infrastructură feroviară, construcția și reabilitarea drumurilor naționale, județene și locale, precum și domeniul construcțiilor rezidențiale.

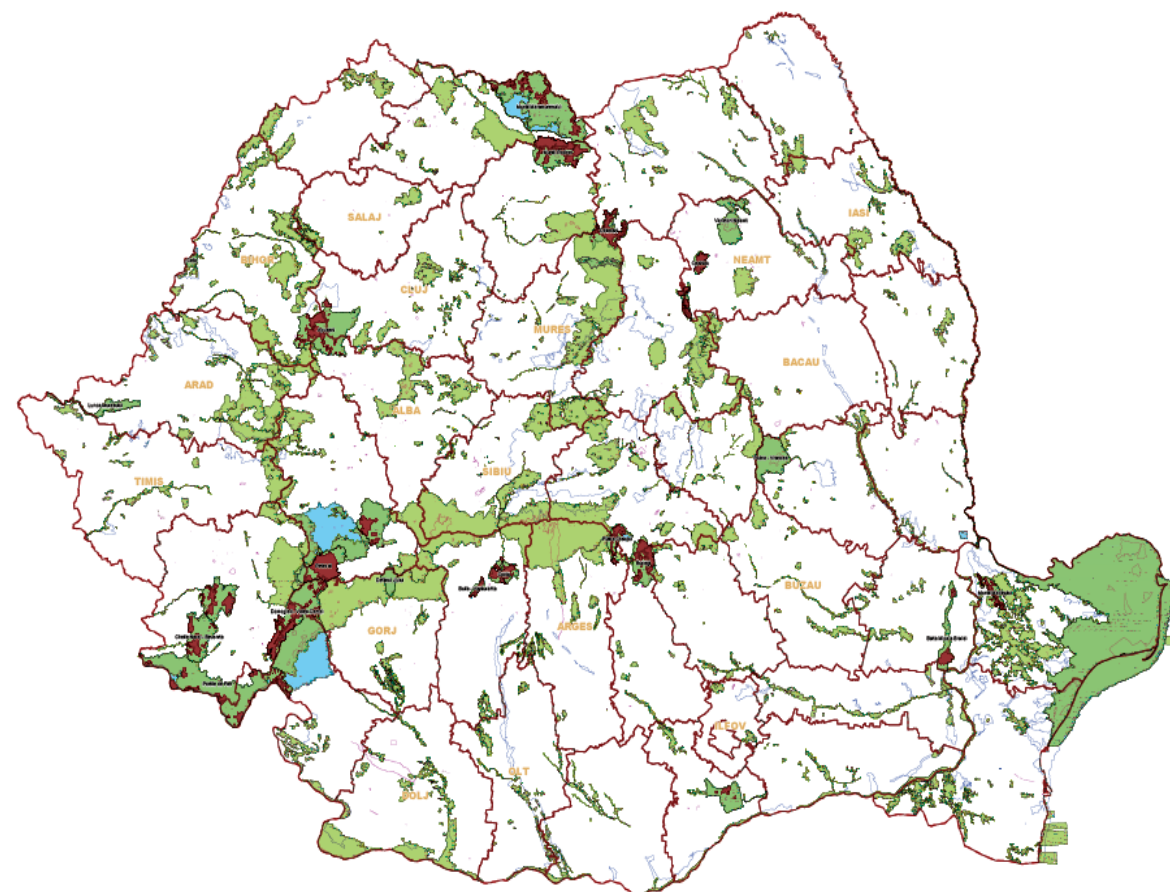
Din toate aceste informații, rezultă că se preconizează un deficit de materii prime pentru următoarea perioadă, în privința necesarului de roci utile pentru punerea în practică a tuturor acestor proiecte.

DISTRIBUTIA RESURSELOR DE ROCI DE CONSTRUCTIE SI A ZONELOR CU ARII PROTEJATE ÎN ROMÂNIA

PRINCIPALELE DEPOZITE DE ROCI DURE



ZONE CU ARII PROTEJATE



PROVOCARI

Semnale de alarma in privinta asigurarii bazei de materii prime pentru proiectele de constructii



I. Lipsa unei politici nationale privind resursele minerale

- Nu exista inca o Strategie Miniera, iar cea care este in lucru nu este intocmita cu o suficient de larga consultare cu factorii implicati in industrie si nici cu o analiza ampla si aprofundata a cadrului legislativ aplicabil industriei, prioritati economice la nivel national si zonal, etc.
- Preconizata modificare a Legii minelor (la care s-a lucrat timp indelungat si s-au colectat observatii si propuneri din partea factorilor din industrie) a fost abandonata, desi este necesara o modernizare a acesteia si nu in ultimul rand corelarea cu alte acte normative cu impact asupra industriei.
- Actele normative din domeniu sunt adoptate in urma unor consultari formale cu factorii din domeniu si societatea civila, in realitate propunerile si observatiile acestora nefiind luate in considerare si in multe cazuri, fara o dezbatere reala cu acestia. Ca atare, multe dintre aceste acte normative ridica mari probleme in aplicare (ex. modificarile la normele de aplicare a Legii minelor, reglementarile privind raportarile si plata redeventei miniere, etc.).
- Reorganizarea ANRM si crearea unei autoritati nationale cu subdiviziuni regionale care sa aiba atributii concrete si un anumit rol decizional nu a fost inca operata, desi este imperios necesara o intarire a rolului acesteia si eventual chiar o sporire a competentelor.

II. Proceduri greoaie privind autorizarea activităților de explorare și exploatare a rocilor de construcție (mediu, ape, ANRM, urbanism)

➤ Principalele etape in procesul de autorizare sunt:

1. Obținerea **Certificatului de urbanism**
2. Obținerea **Acordului de mediu** (include si obtinerea Avizului de gospodărire a apelor) - parcurgerea acestei etape poate să dureze mai mult de 1 an;
3. Obținerea **Permisului de exploatare** sau a **Licenței de exploatare** de la ANRM (poate dura câteva luni pentru permis și câțiva ani pentru licență);
4. Obținerea **Autorizațiilor: de mediu, de gospodărire a apelor si de constructie**

➤ De mentionat ca aceste etape nu pot fi parcurse concomitent, sunt conditionate unele de altele, iar intregul proces, pana la inceperea efectiva a exploatarii, dureaza intre 1 – 2 ani, in cazul permisului de exploatare si pana la 5 ani in cazul licentei de exploatare

➤ Dificultatile majore întâmpinate în procesul de autorizare, se datoreaza in principal lipsei unui parcurs clar, standardizat (road map), care sa aiba in vedere toate autorizatiile si avizele necesare si toate autoritatile implicate, in principal din punct de vedere al protecției mediului, apelor, ANRM si urbanism.

➤ **Necesitatea infiintarii biroului/ghiseului unic**

II. Proceduri greoaie privind autorizarea activităților de explorare și exploatare a rocilor de construcție (mediu, ape, ANRM, urbanism)

- Tipurile de informații care trebuie furnizate, în diferite forme și în diferite etape ale procedurii (aceleași informații fiind solicitate de 2-3 ori pe parcursul procedurii) ar putea fi reunite în același tip de document care să fie furnizat într-o singură etapă.
- În cadrul procesului de evaluarea a impactului asupra mediului, informațiile solicitate agentului economic de către autorități exced cu mult lista de informații prevăzute în Directiva 85/337/CC (Anexa III la Directivă).
- Este necesară reanalizarea conținutului informațiilor solicitate inițiatorului proiectului, în diferitele etape de autorizare, în funcție de anvergura proiectului, și de gradul de risc pentru mediu.
- Dat fiind specificul activităților miniere, o mare parte din informațiile relevante ar putea fi furnizate într-o etapă inițială, astfel încât, odată emis Acordul de mediu, etapa emiterii Autorizației de mediu să fie mult simplificată și scurtată ca timp.
- Digitalizarea instituțiilor implicate în procesul de autorizare/avizare a activităților miniere astfel încât parcurgerea mai multor etape ale acestui proces să se poată realiza mai ușor și chiar online (ex. derularea online a procedurilor de avizare/autorizare).
- Mare parte din problemele întâmpinate provin din faptul că lucrările de exploatare în cariere sau balastiere a rocilor de construcție sunt asimilate "proiectelor efective de construcții" fără a se ține cont de o anumită specificitate a acestora.

III. Obstacole in etapa de explorare/exploatare. Rolul autoritatii de reglementare

- ANRM este institutia de reglementare care gestioneaza resursele minerale din Romania si care acorda permise si licente de explorare/exploatare.
- **Obtinerea permisului/licentei de exploatare nu garanteaza si posibilitatea efectiva de exploatare a resursei minerale.**
- Lipsa de corelare si cooperare eficienta intre ANRM si celelalte autoritati implicate in procesul de autorizare si control al activitatilor miniere, conduc adesea la interpretari contradictorii asupra modului in care se desfasoara activitatea miniera
- Mentinerea anumitor informatii privind resursele minerale in categoria “informatiilor clasificate” determina imposibilitatea promovarii potentialului de resurse minerale al Romaniei cu repercursiuni asupra evaluarii si valorificarii economice a acestor resurse.
- Este necesara adoptarea unui sistem transparent privind:
 - resursele/rezervele minerale cercetate si omologate,
 - perimetrele miniere pentru care exista licente/permise de exploatare active si limitele acestora,
 - cantitatile de roci utile exploatate anual in Romania, pentru care s-a platit redeventa,
 - sanctiunile aplicate in cazul exploatarilor ilegale, etc.

In acest sens, ar fi utila o baza de date publica, care sa fie in permanenta actualizata.

III. Obstacole în etapa de explorare/exploatare.

Dreptul de utilizare asupra terenurilor

- Dificultati in legatura cu schimbarea destinatiei agricole a terenurilor (in special in conditiile Legii actuale privind achizitia terenurilor agricole din extravilan (Legea 17/2014) si la fel in cazul in cazul pasunilor);
- În privinta procedurilor de scoatere a unor terenuri din fondul forestier din cauza cerintelor complicate si costurilor ridicate activitățile miniere respective pot deveni neeconomice. Legea 46/2008, republicata, (art. 37, alin. 3, prevede “Compensarea prevăzută la alin. (1) se realizează fizic cu un teren care are de 5 ori valoarea terenului care se scoate definitiv din fondul forestier național, iar suprafața terenului dat în compensare nu poate fi mai mică decât de 3 ori suprafața terenului care face obiectul scoaterii din fondul forestier national”.
- La aceasta se mai adauga o serie de conditii restrictive privitoare la terenurile care se dau la schimb: amplasarea geografica a acestora, efectuarea de studii pedostationare, obligativitatea invecinarii cu un fond forestier existent, geometria terenului si conditia ca alipirea sa se realizeze cu latura lunga, etc.
- Toate aceste cheltuieli (costul pentru scoaterea unui ha poate depasi 100 keuro), ajung să derentabilizeze activitatea minieră care ar trebui sa se desfasoare pe astfel de terenuri.

SINTEZA

Aspecte legislative relevante pentru sectorul agregatelor minerale



I. LEGEA MINELOR

- In ultimii ani au existat mai multe initiative/proiecte de modificare a legii minelor dar acestea nu au fost concretizate inca.
- In anul 2021 a fost aprobat un proiect de modificare si completare “partiala” a acestei legi dar nu au fost actualizate normele de aplicare.
- Fiind o lege organica, modificarile ar trebui sa fie supuse unei largi dezbateri si sa intruneasca un acord al tuturor fortelor politice parlamentare, ceea ce ar reprezenta si fundamentul unei stabilitati si consecvente in aplicarea viitoare.
- Modificarile care vor fi propuse ar trebui sa aiba in vedere, atat cadrul normativ actual cu impact asupra sectorului minier, o strategie nationala pe termen mediu si lung, precum si bunele practici din tari cu traditie si rezultate pozitive in domeniul minier.

II. NECORELĂRI ÎNTRE DIVERSELE ACTE NORMATIVE APLICABILE

➤ Necorelări între cadrul normativ derivat din Legea minelor și cel derivat din Legea apelor, în ceea ce privește:



- **Dreptul de explorare și exploatare a resurselor minerale:**

În ceea ce privește dreptul de explorare și exploatare a resurselor minerale, acesta este acordat de către ANRM, conform dispozițiilor Legii minelor. Cu toate acestea, regăsim dispoziții privind acordarea dreptului de explorare și exploatare, asupra aceluiași agregat mineral și în Legea apelor (art. 33 alin. 2).

Mai mult, printre bunurile din domeniul public al statului care sunt gestionate de ANAR, nu se regăsesc resursele minerale. Acestea se regăsesc în schimb printre bunurile din domeniul public al statului, care sunt gestionate de către ANRM.

II. NECORELĂRI ÎNTRE DIVERSELE ACTE NORMATIVE APLICABILE

- Necorelări între Legea minelor și reglementările cu privire la plata și raportarea redevențelor (HG nr. 70/2022).
- Necorelarea legilor care guvernează anumite ministere (ex. MEC, Mediu, Ape și Păduri, Cadastru, Agriculturii, Urbanism, Finațe etc.) în ceea ce privește obținerea avizelor, acordurilor și autorizațiilor în domeniul minier.
- Necorelări între Legea minelor și diferitele prevederi legale cu privire la dobândirea dreptului de utilizare a terenurilor (i.e. Legea fondului funciar, Legea apelor, Codul administrativ, etc.), în așa fel încât, o dată acordată o licență de exploatare, să fie în mod real posibilă și dobândirea drepturilor de utilizare asupra terenurilor necesare desfășurării activităților miniere.
- Fiscalitatea activităților miniere are la bază diferite acte normative (i.e. Legea minelor, Codul fiscal, Legea apelor, Legea nr. 50/1991), necorelate între ele, rezultând multiple taxe și impozite aplicabile sectorului minier.

II. NECORELĂRI ÎNTRE DIVERSELE ACTE NORMATIVE APLICABILE

➤ Necorelări între cadrul normativ derivat din Legea minelor și cel derivat din Legea apelor, în ceea ce privește:



- **Dreptul de utilizare a terenurilor pe care/sub care se regăsesc resursele minerale:**

Actuala legislație din România nu asigură nici o garanție/drept de preempțiune, privind accesul la terenurile din perimetrul pentru care s-a obținut permis/ licența de exploatare

În această materie, datorită incidenței concomitente a unor dispoziții legale din domenii diferite (i.e. mine, ape, închiriere bunuri din domeniul public al statului) și necorelate între ele în ceea ce privește explorarea și exploatarea resurselor minerale, rezultă situații care pot duce la blocaje sau chiar la imposibilitatea punerii în aplicare a unor permise/ licențe de exploatare acordate în mod legal de către o autoritate competentă a statului (ANRM) și în urma antrenării unor costuri semnificative de către investitorii respectivi.

PROPUNERI

Eficientizare proceduri de autorizare



Propuneri punctuale de eficientizare a procedurilor de autorizare/avizare - 1 (ANRM)

- **Preluarea gestionarii permiselor de exploatare** integral de către Compartimentele de Inspecție Teritorială;
- **Marirea duratei valabilitatii permisului de exploatare** de la un an la trei ani, pana la intrarea in vigoare a licentelor de exploatare in curs de aprobare, aferente resurselor minerale pentru care se poate acorda permis de exploatare.
- **Comasarea planului de refacere a mediului cu proiectul tehnic de refacere a mediului;**
- Eliminarea documentațiilor Bilanț de Mediu (sau inserarea lui în procedura de mediu anterioară), Studiu de Impact Social și Fundamentare Perimetru pentru Documentațiile de prelungire licență;
- **Acceptarea de catre autorități a calculelor de rezerve în baza softurilor de modelare 3D** (fiind de o acuratețe mai mare) și nu doar pe baza metodelor grafice învechite de tipul secțiunilor verticale/orizontale. În acest sens, se pot crea atestate pentru persoanele care execută aceste calcule pentru eficientizarea timpului;
- Sprijin din partea ANRM cu privire la procedura de scoatere din circuit agricol/ forestier a terenurilor dedicate pentru activitățile miniere;
- Stabilirea unor costuri de reabilitare standard (RON/mp, în funcție de operațiune);

Propuneri punctuale de eficientizare a procedurilor de autorizare/avizare - 2 (MEDIU)

- **Simplificarea etapei de emitere a Autorizației de mediu** și includerea informațiilor relevante în etapa de emitere a acordului de mediu
- **Planurile de management pentru unele arii protejate**, în care sunt instituite perimetre miniere, să prevadă excepții pentru aceste tipuri de activități și reducerea acestor arii protejate cu suprafețele de teren pe care au fost obținute licențele de exploatare;
- **Retragerea limitelor ariilor protejate în afara perimetrelor cu licențe de exploatare** în care s-a exprimat intenția de exploatare resurse fără a mai fi necesară „darea în compensare” a altor suprafețe de teren de către operatorul minier, pentru a nu se diminua suprafața totală a acestora, suprafață raportată la UE.
- **Crearea premisei de exploatare adiacente** (ex. dacă o excavație autorizată complet există în proximitatea perimetrului prezent, se pot utiliza acordurile și avizele de mediu/ ape ale acestora, în mod condiționat);

Propuneri punctuale de eficientizare a procedurilor de autorizare/avizare - 3 (COMUNE, MEDIU, APE, ANRM)

- **Verificarea perimetrului:** avize culte, mediu, ape, precum și verificarea perimetrului ANRM să poată fi efectuată **online** prin inserarea de coordonate;
- Toate **documentele de avizare să poată fi depuse online**, să se avizeze online, iar operatorul să aibă obligativitatea de a depune în format fizic documentele (dacă avizele sunt pozitive) în termen de 180 de zile de la data intrării în funcțiune a proiectului, operatorul completând în acest sens o declarație pe proprie răspundere conform căreia datele sunt conforme cu datele transmise online;
- La depunerea online a documentațiilor, să se primească un **răspuns prin e-mail cu numărul de înregistrare** pentru a putea urmări trasabilitatea documentelor, precum și statusul evaluării documentațiilor depuse online, pe site-urile autorităților competente;
- Completarea Ordinului comun ANRM/MM/ME nr. 202/2881/2348 din 04.12.2013 cu includerea posibilitatii **reportarii garanției financiare de mediu**.
- **Comasarea procedurilor** pentru obtinerea: aviz de ape și mediu, acord mediu, autorizatie GA si mediu, pentru lucrări de exploatare agregate minerale
- Elaborarea unui indrumar standardizat cu pasii de urmat pentru parcurgerea procedurilor de autorizare (**Birou Unic de Autorizare**);

Propuneri punctuale de eficientizare a procedurilor de autorizare/avizare - 1 (TERENURI)

- **Scoaterea din Fondul Forestier Național** sa se faca **paralel cu celelalte proceduri** fara a fi conditionata solicitarea avizului de scoatere din FFN de obtinerea Acordului de Mediu.
- **Sprijin din partea ANRM cu privire la procedura de scoatere** din circuit agricol/ forestier a terenurilor dedicate pentru activitățile miniere;
- Sa se poata derula **procedura de informare a publicului** cu privire la avizare PUZ **concomitent cu procedura de mediu** si nu ulterior acesteia. In felul acesta se scurteaza perioada de avizare cu cel putin 2 luni.
- Informarea autorităților locale, consiliilor județene cu privire la redundanța PUZ sau simplificarea procedurii prin comasarea avizelor de ape și mediu la PUZ cu avizele de ape și mediu finale;
- **Exceptarea terenurilor necesare desfasurarii de activitati miniere** de la interdictia utilizarii terenurilor agricole situate in extravilan, pentru alte activitati decat cele agricole.

Membru



Union Européenne des Producteurs de Granulats
Europäischer Gesteinsverband
European Aggregates Association



Vă mulțumim

Ionel Ureche-Presedinte PPAM

+40 740 111 870

office@ppam.ro

<https://ppam.ro/>



PATRONATUL
PRODUCATORILOR
de AGREGATE
MINERALE

